

GOTS 3.0 MANUAL

Prensipier

Bu dokuman spesifik kriterlerin güncel anlatımının çelişkili ,uygunsuz veya doğru olmayan yorumlara neden olduğunda ,GOTS standardının ve Uluslararası çalışma grubunun(IWG)teknik komitesi tarafından onaylanan ilgili yayınların(lisans ve etiketleme kılavuzu) spesifik kriterlerinin açıklamasını ve yorumlamasının yapılmasını sağlamaktadır .Sertifikerler için GOTS un başvurusundaki gereklilikler ve ilgili kalite güvence sisteminin uygulamasını da içerebilir.

Bu el kitabı, kısa dönemde güncellenme gerekliliği hissedilen, onaylı GOTS sertifikerlerine ve kullanıcılarına, TC nin öneri sunmak ve açıklamalarda bulunmak için kullandığı kalite güvence aracı olarak görülür , ancak mevcut standardın revizyon sorularını ele almaz, hatta herhangi bir revize kriteri belirlememiştir.

Yorumlamalar,düzeltilmeler ve açıklamalar bu dokumanla birlikte GOTS kullanıcıları ve sertifikerleri için bağlayıcıdır. Diğer yorumlama kriterlerine göre değerlendirilip sertifikalandırılan aynı zamanda da GOTS un güncel anlatımına göre makul olan ürünlerin değerlendirmesi/sertifikalandırılması durdurulur.

Yeni değerlendirmeler ve sertifikalandırmalar bu dokumanın sağladığı gibi mümkün olduğunca güncel yorumlar,düzeltilmeler ve açıklamalara göre yapılmalıdır

Ön notlar:

Aşağıdaki GOTS açıklaması yorum ve açıklamalardan bahseden bir alıntıdır. Bir bölümdeki tüm cümle alıntı değildir, '..' ile belirtilmiştir.

GOTS version 3 ait spesifik kriterlerin güncel yorumları

1.2 Amaç Ve İçerik

Son ürün içerebilir fakat lifli ürünlerde,ipliklerde,kumaşlarda,giysilerde ve ev tekstillerinde limitli değildir.

Yorum:

Ilke olarak tekstil ürünü olarak adlandırılabilir her bir ürün bu standardın kapsamındadır.Bu standart deri,lastik gibi tekstil lifi içermeyen ürünleri kapsamaz. Bir ürün sadece bir bütün olarak sertifikalandırılabilir ve etiketlenebilir('organic' veya 'made with organic'). Bir ürünün bir parçasını ya da bir bileşenini sertifikalandırmak ve etiketlendirmek mümkün değildir.

2.1 Organik Üretim için Gereklilikler

İlgili standart için geçerli akreditasyonu olan sertifikasyon firması tarafından uluslar arası ve yerel organik tarım standartlarına göre organik olarak sertifikalandırılmış doğal lifler ve Geçiş döneminde sertifikalandırılan lifler IFOAM akreditelidir ya da uluslar arası tanınır(ISO 65 e göre)

Yorum:**EC 345/2008 regulasyonuna göre tanınan listedeki 3. Ülkeler USDA NOP,EC 834/2007,(Bütün ilgili spesifikasyonlarla uyumlu EC 345/2008 temin edilmiştir.)ve IFOAM ile uyumlu onaylanmış ve kabul edilmiş uluslar arası ve**

yerel standart olarak düşünülür. Bir belgelendirme kuruluşu IFOAM akreditasyon kuruluşu IOAS tarafından akredite ise organik tarım standardı IBS uygun olarak onaylanmıştır. (Standart önce bir belgelendirme kuruluşu akreditasyon IBS uygun olup olmadığını değerlendirir IOAS gibi)

Açıklamalar:JAS a göre organik lif sertifikasyonu mümkün değildir.

USDA NOP a göre geçiş dönemi sertifikasyonu mümkün değildir.

Organik elyaf üretim ve sertifikasyonu tekstil ürünleri için ABD'de satılacak ve etiketli organik GOTS göre USDA NOP dayalı olmalıdır.

ABD de satılacak, organik olarak üretilecek ve sertifikalanacak ve GOTS a göre organik veya made with organik olarak etiketlenecek ürün, USDA NOP dayalı olmalıdır.

2.3 Tüm işlem basamaklarındaki kimyasal girdiler için genel gereklilikler

2.3.1 Yasaklı ve Kısıtlanmış Girdiler

Madde Grubu	Kriterler
Aromatik Solventler	Yasaklanmıştır
Klorofenoller	Yasaklanmıştır (TeCP,PCP gibi)
Kompleks Yapıcılar ve Yüzey aktif maddeler	Yasaklananlar: -Tüm Apeolar(nonylohenol;octylphenol,APEO-polimerleri,APEO fonksiyonel grupları ile sona erdirilmiştir.) -EDTA,DTPA,NTA -LAS,a-MES
Florokarbonlar	Yasaklanmıştır(PFOS ve PFOA gibi)
Formaldehit ve diğer kısa zincirli aldehitler	Yasaklanmıştır
Genetik olarak modifiye edilmiş organizmalar(GMO'lar) ve onların türevleri (genetik olarak modifiye edilmiş mikroorganizmalardan türetilmiş enzimler dahil olmak üzere)	yasaklanmıştır.
Halojen Solventler	yasaklanmıştır.
Ağır metaller	Yasaklanmıştır,girdiler ağır metal free olmalıdır. Yabancı madde annex A da tanımlanan limitleri aşmamalıdır. Boyarmaddeler ve pigmentler için istisnalar bölüm 2.4.6 ve 2.4.7 de belirtilmiştir.
nano partikül içeren girdiler (=ölçüleri 1-100 nm olan partiküller)	yasaklanmıştır.
organotin bileşikleri	yasaklanmıştır(DBT,MBT,TBT,DOT,Tpht gibi)
Plastifiyanlar	Yasaklananlar: PAH,fitalatlar,Bisphenol A ve tüm diğer potansiyel endokrin bozucu plastifiyanlar
Dörtlü amonyum bileşikleri	Yasaklananlar DTDMAC,DSDMAC and DHTMAC

kimyasal ve hazırlık maddeleri uluslar arası ve yerel geçerli yasal karakterlerle tekstil uygulamalarında yasaklanmıştır	yasaklanmıştır
kimyasal ve hazırlık maddeleri uluslar arası ve yerel geçerli yasal karakterlerle tekstil uygulamalarında yasaklanmıştır	yasaklanmıştır
kimyasal ve hazırlık maddelerinin kullanımında uluslar arası ve yerel geçerli yasal durumlarla tekstil uygulamalarında kısıtlamalar olmuştur	Benzer kısıtlamalar uygulanması kimyasal ve preparatların yasaklanmamasına veya standarda göre daha katı kısıtlamalara neden olur.Regulasyon EC 552/2009 da listelenen kimyasallar (değişen regülasyon EC 1907/2006(REACH) ek XVII)ve Avrupa kimyasal Acantasının(ECHA) yetkilendirme için ilgilendiği aday kimyasal listesi yasaklanmıştır.

Yorum:Bu bölümde yasaklandı olarak listelenen bir çok girdi GOTS altında yasaklanmıştır zaten bölüm 2.3.2. deki tehlike ve toksidite ile ilgili gereklilikleri karşılamaz. Bu nedenle sektörün özel ilgisini çekmek için bu bölümde maddeler açıkça listelenmektedir.

Yukarıda listelenen maddeler tek başına uygulandığı halde ya da hazırlığın bir parçası olduğuna bakılmaksızın yasaklanmıştır.

Belirli preparatlarda bu bölümde yer alan bir ya da daha fazla madde konsantrasyon limitinin üzerinde ise yasaklıdır, limit değerlerinin üzerindeki maddeler için MSDS deklere edilmelidir. (Eşdeğer normlara göre/2.3.3 deki talimatlara göre hazırlanmış) Uygulanabilir bir konsantrasyon limiti ile ilgili şüphe durumunda, ilgili GHS kriteri belirleyici gereklilik olarak alınmalıdır.

Uygulanabilir deklarasyonun yerini tutmayan normlarda/talimatlarda bu bölümdeki maddeleri içeren preparatlar bu kimyasalları 0,1% limitin üzerinde içeriyorsa yasaklanmıştır. Bu maddeler GMO nun yanında nano partikülleri ve GMO dan türetilen enzimleri ve türevlerini içermektedir.

Referanslar:

Regulasyon EC 552/2009:

Madde grubu kriter

Halogenli bileşikler yasaklanmıştır>1% sürekli AOX

Ve

Annex A) tanım: “elyaf işleme sırasında oluşan girdinin moleküler yapısı halojenli organik bileşikler olarak atık suya verildiğinde AOX kalıcıdır.

Yorum: Eğer olası sürekli AOX içeriği <1 ise girdinin toplam sınırlı halojenli içeriği >1 olduğunda onaylanır. Moleküler yapı gibi olası parametreleri belirlemek için,atık sudaki fiksasyon oranı ve çözünübilirlik dikkate alınmaktadır.

Bu durumda atık su için halojenli organik bileşiklerin katkı için geçerli test yöntemi DIN norm EN ISO 9562 dur.

2.3.2 Risk ve toksidite ile ilgili Gereklilikler

Madde grubu	kriterler
Sağlık riskleri ile ilgili girdilerdeki risk tanımlamaları belirlenir	Bu belirlenen risk faktörlerini ve kombinasyonlarından en az Birini içeren preparatlar yasaklanmıştır.

Yorum: Bu bölümde listelenen risk tanımlarını veya kombinasyonlarını içeren veya MSDS de deklare edilmesi gereken konsantrasyon limitlerindeki kimyasallardan en az birini içeren preparatlar yasaklanmıştır.) Uygulanabilir bir konsantrasyon limiti ile ilgili şüphe durumunda,2001/58/EEC kriteri belirleyici kritik olarak alınmalıdır –alternatif olarak eşdeğer GHS kriteri düşünülebilir.

2.3.3 Kimyasal Girdilerin değerlendirilmesi

Tüm kimyasal girdilerin değerlendirilmesinde temel olan MSDS ler kabul edilen normlara ve talimatlara göre hazırlanır. ,Onaylayan sertifikeler değerlendirmede diğer bilgilerin(kimyasal bileşiklerin ek toksikolojileri ve çevresel bilgileri, test raporları ve bağımsız lab sonuçları gibi) kaynağını da ilave etmelidir.

Sertifikeler kimyasal tedarikçi endüstrisine, değerlendirilen ve standarda uygun bulunan kimyasalların ticari isimlerinin listesini hazırlayabilmek için yetkilendirilirler.

Bütün kimyasallar sertifikeler tarafından GOTS ürünlerinde kullanılması için işlemde önce onaylanması planlanır.

Yorum:

“Uygulanabilir Norms ve talimatlar” kimyasal girdinin MSDS i aşağıdakilere göre hazırlanmalıdır.

- ANSI Z400.1-2004
- ISO 11014-1
- 1907/2006EEC (reach)
- 2001/58/ EEC
- GHS(Global Harmonised System)
- JIS Z 7250:2005,part1

“ sertifikeler bu konu için yetkilendirilmelidir”. Bu cümle ile sertifikeler şu konu için yetkilendirilmişlerdir:Tekstil kimyasal maddelerinin onaylanması (kimyasal girdilerin)(=konu 4 sertifikasyon firmaları için gereklilikler ve prosedürler,bölüm 4.2 sertifikelerin onayı aşağıdaki web sitesinden kontrol edilebilir <http://www.global-standard.org/certification/approved-certification-bodies.html>

Yetkilendirilen sertifikeler tüm sertifikelerin ulaşabileceği onaylı kimyasal listesi yapmak zorundadır. Bu listeler tüm sertifikeler tarafından GOTS taslağında değerlendirmeler için uygulanabilir araç olarak alınır. Fikirlerinde çakışma olması durumunda (bir ürün bir sertifika tarafından kabul ediliyor bir başkası tarafından reddedilir)değerlendirmelerindeki düşünceleri paylaşarak tutarlı bir değerlendirme elde etmeye çalışırlar.Eğer sonuç çıkmazsa, son olarak IWG nin teknik müdür/komitesi kimyasaldaki sorunun teknik bilgisini aldıktan sonra karar verir.

2.4.6 Boyama

Parametre	kriter
Boyarmadde ve kimyasal seçimi	azo boyarmaddeler kanserojen arilamin

Bileşiklerini ortaya çıkardığı için
Yasaklanmıştır(MAC III,Kategori1,2,3)

Azo boyarmaddeler MAC III, kategori 1
(CAS numaraları birlikte)

4-Aminofenil (92-67-1)	2-Naphthylamine(91-59-8)
Benzidin(92-87-5)	o-Toluidine(59-53-4)
4- Kloro-o-toluidine(95-69-2)	

Azo boyarmaddeler MAC III,kategori 2
(CAS noları birlikte)

o-Aminoazotoluene(97-56-3)	4,4'-Methylene-bis-(2-chloroaniline) (101-14-4)
2-Amino-4 nitrotoluene (99-55-8)	4,4'-Oxyd,aniline(101-80-4)
p-Chloroaniline(106-47-8)	4,4'-Thiodianiline(139-65-1)
2,4-Diaminoanisoole (615-05-4)	2,4-Toluylendiamine(95-80-7)
4,4'-Diaminobiphenylmethane (101-77-9)	2,4,5- Trimethylaniline(137-17-7)
3,3'-Dichlorobenzidine (91-94-1)	o-Anisidine(90-04-0)
3,3'-Dimethoxybenzidine(119-90-4)	2,4-Xylidine(95-68-1)
3,3'-Dimethylbenzidine(119-93-7)	2,6-Xylidine(87-62-7)
3,3'-Dimethyl-4,4'-diaminobiphenylmethane(838-88-0)	4-Aminoazobenzene(60-09-3)
p-Cresidine(120-71-8)	

Azo boyarmaddeler MACIII,kategori 3
(CAS noları ile birlikte)

5-Chloro-2-Methylaniline(95-79-4)	p-phenylenediamine (106-50-3)
N,N Dimethylaniline(121-69-7)	

Aşağıdaki dispers boyarmaddeler yasaklanmıştır(potansiyel
alerjik oldukları için)

Blue 1	Orange 1	Violet 93
Blue 3	Orange 3	Yellow 1
Blue 7	Orange 37	Yellow 3
Blue 26	Orange 76	Yellow 9
Blue 35	Orange 149	Yellow 23
Blue 102	Red 1	Yellow 39
Blue 106	Red 11	Yellow 49

Blue 124	Red 15	Yellow 54
Blue 291	Red 17	Yellow 64
Brown 291	Violet 1	

2.4.6 Boya ve 2.4.7 Baskı

Parametre	Kriter
Boya ve yardımcıların seçimi	IUCN'nin kırmızı listesinde bulunan yasaklı türlerden türetilen doğal boya ve yardımcıların kullanımını yasaktır.

Referans

IUCN nin kırmızı listesi (<http://www.iucnredlist.org>)

2.4.7 Baskı

Parametre	Kriter
Boya, pigment ve yardımcıların seçimi	Kanserojen arylamine bileşikleri çıkaran azo boyar madde ve pigmentler yasaklanmıştır (MAC III, kategori 1,2,3)

Yorum

Yasaklanan, kanserojen amin bileşikleri çıkaran (*veya takip eden kimyasal reaksiyonlarda aynı etkiyi gösteren) azo pigmentler;

Azo Pigment Kırmızı 8, Kırmızı 22, Kırmızı 23* ve Kırmızı 38

2.4.11 Atık su Arıtma

Tüm ıslak işlem ünitelerinden gelen atık sular yüzey sularına verilmeden önce dahili veya harici fonksiyonel atık su arıtma tesislerinde işlem görmelidir

Yorum

Bir arıtma tesisinin fonksiyonel olup olmadığı sorusu esas olarak ıslak işlemde kullanılan girdilere bağlıdır. Sadece doğal boya ve yardımcıları ile boyama yapan bir ünite için basit biyolojik arıtma sistemi uygun olabilir fakat kimyasal boya ve yardımcıları ile çalışan bir endüstriyel işletme için en az 2 aşamalı arıtma sistemi istenmektedir. Yeterli elimine edilebilirliğe sahip oldukları için kabul edilen yardımcıları (OECD 302 B) kullanan birimler ilave olarak fonksiyonel çamur arıtmasına sahip olmalıdır.

Yün temizleme ünitelerinden gelen atık sular yüzey sularına boşaltılmadan önce arıtma işlemi (harici veya dahilli fark etmeksizin) sonrası COD içerikleri 45 g/ kg dan daha az yağlı yüne sahip olmalıdır.

Diğer tüm ıslak işlem ünitelerinden gelen atık sular yüzey sularına verilmeden önce arıtma işlemi (dahili veya harici fark etmeksizin) sonrası COD içerikleri yıllık ortalama 20 g / kg dan daha az tekstil artığına sahip olmalıdır.

Yorum

COD içeriğini tayin etmek için kabul edilen test metodu ISO 6060 dır.

Bu standarda göre kabul edilen hesaplama yöntemi şöyledir;

$$(C/100) \times (V/1000) / (W/100) = \dots \dots \dots \text{COD g/kg}$$

burada;

C (mg/l olarak) = arıtma sonrası yüzey sularına verilen suyun COD içeriği

V (m3 olarak) = hesaplama periyodunda deşarj edilen suyun hacmi

W (ton olarak) = hesaplama periyodundaki tekstil çıktısının ton olarak ağırlığı)

Bakır içeriği 0.5 mg/l yi geçmemelidir.

Açıklama

Atık sudaki bakır içeriğini tayin etmek için kabul edilen test metodu ISO 8288 dir.

2.4.13 Kayıtların Saklanması ve Dahili Kalite Güvence

Organik lif satın alan sertifikalı kuruluşlar mutlaka bilinen bir sertifikasyon firması tarafından bölüm 1.4 deki kriterlere göre yayımlanan taşıma sertifikasını (denetleme sertifikası) satın alınan tüm miktar için almalı ve sürdürülmesini sağlamalıdır.

GOTS ürünleri satın alan tüm sertifikalı kuruluşlar, satın aldıkları tüm GOTS ürünleri için mutlaka bilinen bir sertifikasyon firması tarafından yayımlanan GOTS sertifikasyon durumunu (örneğin taşıma sertifikası) gösteren bir belge almalı ve sürdürülmesini sağlamalıdır.

Yorum

Organik veya "geçiş dönemi organik" lifleri için ve GOTS ürünleri için taşıma sertifikaları (TCs) minimum aşağıda belirtilen bilgileri içermelidir;

A – Sertifikayı onaylayan sertifikasyon kuruluşunun adı ve adresi

B – Sertifikalı ürünün üretici(leri) veya işletici(leri)nin adları ve adresleri

C – Sertifikalı ürünün alıcısının adı ve adresi

D – Sertifikalı ürünün ihracatçısının adı ve adresi, eğer varsa,

E – Sertifikalı ürünün ithalatçısının adı ve adresi, eğer varsa,

F – Verilen sertifikasyonun içeriğinde şunlar bulunmalıdır;

- Sertifikalandırılan ürünle ilgili ad ve tip olarak tanımlamalar, net (ve brüt) ağırlık, parça adedi, uzunluk ve kodları veya numaraları (örneğin lot no, konteyner no, yükleme notası no) ile daha fazla spesifik edilmiş mümkün olan tüm içerik.
- Sertifikalandırılan ürünün lif içeriği, eğer mümkünse.
- Sertifikasyonun temelleri;
 - Lif üretiminin sertifikalandırılmasının temellerini oluşturan organik tarım standartları (USDA NOP ve/veya EEC Organic Regulation 834/2007) mutlaka belirtilmelidir.
 - GOTS işleme sertifikasyonunun temeli olarak bahsedilmelidir.
- Liflerin sertifika şekli (organik veya "geçiş dönemi" organik), GOTS ürünlerinin etiketlenme şeklini etkilemektedir (organik, "geçiş dönemi" organik veya "made with (x%) " organik malzeme, made with (x%) " "geçiş dönemi" organik materyal)
- Sertifikalandırma tarihi

Organik (veya "geçiş dönemi" organik) lifler için düzenlenene taşıma sertifikaları (TCs) bu dokümanın 2.1 GOTS bölümündeki yorum ve açıklamalara uygun olmalıdır. GOTS ürünleri için, organik üretim standartlarını veya başka işleme standartlarını temel alan taşıma sertifikaları (TCs) GOTS tedarik zincirinde kabul edilemez.

2.4.14 Teknik Kalite Parametreleri

Yorum

Aşağıdaki tablo GOTS tarafından kabul edilen temel test metotlarını ve alternatif test metotlarını göstermektedir.

Paramtre	Ana Test Metodu	Kabul edilen alternatif test metotları
Lif karışımları için kuru sürtme haslığı	ISO 105X12	AATCC 8, DIN 54021, JIS L0849
Yaş sürtme haslığı	ISO 105X12	AATCC 8, DIN 54021, JIS L0849
Lif karışımları için ter haslığı (alkali ve asit)	ISO 105 E04	AATCC 15, DIN 54020, JIS L0848
Işık haslığı	ISO 105 B02	AATCC 16 option 3, DIN 54004, JIS L0843
Hayvansal liflerden ürünler ve karışım ürünler için sırasıyla 40 C ve 30 C de yıkama sonrası boyutsal değişim Bu kriter sadece konfeksiyon sektörü için geçerlidir	ISO 6330	AATCC 135 (kumaş) ve 150 (giysi), DIN 53920, JIS L1018
60 C de yıkandığında yıkama haslığı	ISO 105 C06 C1M	AATCC 61 option 3 a (140 F), DIN20105-C03, JIS L0844

2.4.15 GOTS Ürünlerinde Kalıntılar İçin Limit Değerler

2.4.16 İlave Materyallere ve Aksesuarlarda Kalıntılar İçin Limit Değerler

Parametre	Kriter	Test Metodu
-----------	--------	-------------

Gliksal ve diğer kısa zincirli aldehitler	<p>< 20 mg/kg</p> <p>[sırasıyla]</p> <p>< 300 mg/kg (vücuda temas etmeyen ürünler için)</p> <p>< 75 mg/kg (vücuda temas eden ürünler için)</p> <p><20 mg/kg (bebek kıyafetleri için)</p>	Çıkarma, HMBT, Fotometri UV/VIS
---	--	---------------------------------

Yorum

Bu kapsamde 6 karbona kadar aldehitler, mono ve dialdehitler kısa zincirli aldehitler olarak değerlendirilmektedir.

Tavsiye edilen test metodu (fotometri UV/VIS) deneysel olarak saptanan aldehit miktarını belirlemek için uygun değilse kısa zincirli aldehitler ve gliksallar için GC/MS ve LC/MS test metodu uygulanabilir.

Parametre	Kriter	Test Metodu
Pestisitler, toplam parametre		
Organik olarak sertifikalandırılan tüm doğal lifler için (kırpılmış yün hariç)	<0,1 mg/kg	§64 LFGB L 00.00-34 (GC/MS);
Organik olarak sertifikalandırılan kırpılmış yün	<0,5 mg/kg	§64 LFGB L 00.00-114 (LC/MS/MS);

Sırasıyla

Tüm doğal lifler için (kırpılmış yün hariç)	<0,5 mg/kg	§64 LFGB L 00.00-34 (GC/MS);
Kırpılmış yün	<1,0mg/kg	§64 LFGB L 00.00-114 (LC/MS/MS);

Yorum

Hayvansal ve bitkisel liflerde bulunan pestisitler aşağıdaki listede verilmiştir.

Pestisit Adı	CAS No	Test edilmeye uygunluk	
		Bitkisel Lifler	Hayvansal Lifler
2,3,5,6- Tetrachloophenol	935-95-5	x	
2,4,6- Trichlorophenol	88-06-2	x	

3. Minimum Sosyal Kriter

3.1 Amaç

ILO'nun temel sözleşmeleri olan aşağıdaki kriterlerin uygun bir şekilde tatbik edilmesi ve değerlendirilmesi yorumlamada temel alınacaktır.

Yorum

Aşağıdaki ILO sözleşmeleri GOTS minimum kriterleirdir;

3.2 Serbest İstihdam Seçimi

C29 - Zorla Çalıştırma Sözleşmesi

C105 - Zorla Çalıştırmanın Yasaklanması Sözleşmesi

3.3 Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Sözleşme Hakkı

C87 - Örgütlenme Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Sözleşmesi

C98 - Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı Sözleşmesi

C135 - İşçi Temsilcileri Sözleşmesi

C154 - Toplu Sözleşme Sözleşmesi

3.4 Çalışma Koşulları Güvenli ve Hijyenik Olmalı

C155 - İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme

3.5 Çocuk işçi Kullanılmamalı

C138 - Asgari Yaş Sözleşmesi

C182 - En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme

3.6 Geçimi Sağlayacak Maaş

C95 - Ücretlerin Korunması Sözleşmesi

C131 - Asgari Ücreti Sabitleme Sözleşmesi

3.7 Çalışma Saatleri Aşırı Olmamalı

C1 - Çalışma Saatleri (Sanayi) Sözleşmesi

C14 - Haftalık Dinlenme (Sanayi) Sözleşmesi

C30 - Çalışma Saatleri (Ticaret ve Ofisler) Sözleşmesi

C106 - Haftalık Dinlenme (Ticaret ve Ofisler) Sözleşmesi

3.8 Ayrımcılık Yapılmamalı

C100 - Eşit Ücret Sözleşmesi

C111 - Ayrımcılık (İş ve Meslek) Sözleşmesi

3.9 Düzenli İstidam Sağlanmalı

C158 - Hizmet İlişkisine Son Verilmesi Sözleşmesi

C175 - Part-time Çalışma Sözleşmesi

C177- Evde Çalışma Sözleşmesi

C181 - Özel İstihdam Sözleşmesi

3.10 Şiddet ve İnsanlık Dışı Muamele Olmamalı

C100 - Eşit Ücret Sözleşmesi

4.1 İşleme, imalat ve ticaret basamaklarının kontrolü

“GOTS ürünlerinin işleyici, imalatçı ve tüccarları yıllık yerinde denetim döngüsü içine girmelidir (operasyonların risk değerlendirmesine dayanarak ekstra olası habersiz denetimleri de içerecek şekilde) ve geçerli sertifika bulundurmalıdır. 5000 Euro’nun altında GOTS ürünlerine ilişkin cirosu olan tüccarların ve sadece son tüketiciye ürün satan perakendecilerin (GOTS ürünlerini yeniden paketlemeyen veya yeniden etiketlendirmeyen) sertifikasyon zorunluluğu yoktur. 5000 Euro’nun altında GOTS ürünlerine ilişkin cirosu olan tüccarlar onaylı bir sertifika verene başvurmalı ve yıllık cirosu 5000 Euro’yu aşar aşmaz bildirimde bulunmalıdır. “...

Yorum:

İşlenen organik elyafın çeşidine bağlı olarak aşağıdaki basamaklar GOTS sertifikalı olması gereken ilk işleme basamaklarıdır:

-pamuk çırçırılama

-keten elyafları için havuzlama

-ipek kozalarının kaynatılması ve yıkanması

-yünün ve diğer hayvansal elyafların pişirilmesi(eğer bu basamak pişirmeden önce yapılmış ve organik tarım sertifikasyonu altında değilse ayrı derecelendirilir)

GOTS ürünlerinin tedarik zincirindeki değişik basamaklar için yıllık yerinde denetim ve sertifikasyon zorunluluğu aşağıdaki gibi özetlenebilir;

İşleyici ve imalatçılar:

Düşük risk potansiyelli küçük ölçek alt üretici olarak onaylı sertifika veren tarafından kapsam dışı bırakılmadıkları sürece sertifikasyon zorunludur.(aşağıdaki yoruma bakınız)

Tüccarlar(ithalat, ihracat ve toptancılar):

Aşağıdaki durumlardan en az birinin geçerli olması durumunda sertifikasyon zorunludur;

-GOTS ürünlerinin sahipliğini almaları(ürünleri alıp satmaları)(bu ürünlerin yıllık cirosu en az 5000 Euro olmalı)

-GOTS ürünlerini paketlemeleri veya yeniden paketlemeleri

-GOTS ürünlerini etiketlemeleri veya yeniden etiketlemeleri

Tüccarlar sertifikalı olmak zorunda değillerdir çünkü GOTS ürünlerinin yıllık cirosu 5000 Euro'nun altındadır ve onaylı bir sertifika verene kayıt yaptırır. Cirolarının 5000 Euroyu aşması durumunda sertifikası bilgilendirmeli ve sertifikasyon zorunluluğu altına girmelidirler.

Perakendeciler:

Sertifikasyon aşağıdaki durumlardan birinin geçerli olması durumunda zorunludur;

-perakende aktiviteleri dışında yıllık en az 5000 Euro ciro ile GOTS ürünlerinin ticaretini yapıyorlarsa

-GOTS ürünlerini paketliyor veya yeniden paketliyorlarsa

-GOTS ürünlerini etiketliyor veya yeniden etiketliyorlarsa

10 adetten fazla GOTS sertifikalı firmayla kontrat yapmış olan onaylı, sertifika verenler rastgele ve/veya üretim ya da ürünlerin organik bütünlüğünün tehdi veya riski hesaba katıp seçerek sertifikalı birimlerin her yıl en az 2%sinin habersiz yerinde denetim yapılmalıdır.

Yerinde denetim protokolünde operatöre uygulanabilir olarak en az aşağıdakiler yapılmalıdır;

- a. Tesis ve saklama ünitelerine ziyaretler ile işleme sisteminin değerlendirilmesi (eğer bunu yapmak için neden var ise organik olmaya alanların da ziyaretleri söz konusu olabilir)
- b. Ürünlerin akışını doğrulamak için kayıtların kontrolü(girdi/çıkıtı dengesi ve geriye dönük izlenebilirlik)
- c. Kimyasal girdilerin(boya ve yardımcı kimyasallar) ve kullanılan aksesuarların kontrolü ve GOTS uygulanabilir kriterlerine uygunluğunun değerlendirilmesi
- d. Organik bütünlüğü riske eden alanların belirlenmesi
- e. Islak işlemcilerin atık su arıtma sistemlerinin kontrolü
- f. Kontaminasyon için operatörün risk değerlendirmesi ve uygunsuzluk ya da kontaminasyon şüphesi olması durumunda veya rastgele olarak yapılan kalıntı analizlerinin örnek çizimini içeren kalıntı analizi politikasının doğrulanması
- g. Tanımlanan minimum sosyal kriterlere bağlılığın doğrulanması (uygulanabilir ise işçilerle gizli görüşmeler yapılması)
- h. Standartlar için gereklilikler ve ilgili değişikliklerin efektif olarak yapılmış olup olmadığının doğrulanması
- i. Düzeltici faaliyetlerin yapıldığının doğrulanması

Uygunluk sertifikaları en az aşağıdaki bilgileri içermelidir:

- a. Sertifikasyona konu olan ürünlerin üreticisinin adı ve adresi
- b. Sertifikasyon dokümanlarını yayınlayan sertifikasyon kuruluşunun adı ve adresi

c. Garanti altına alınan sertifikasyonun kapsamı;

-sertifikalandırılan ürünler

-sertifikasyonun temel alındığı Standard(GOTS) ve

-sertifikasyon tarihi ve süresi

“Sorumlu onaylı sertifika veren çevresel ve sosyal kriterlere ilişkin az risk potansiyeli olan küçük ölçekli alt üreticiler için yerinde denetim döngüsünden istisnalar yapmaya karar verebilir”...

Yorumu:

10 adetten fazla üretim işçisi çalıştırmayan operatörler küçük ölçekli olarak kabul edilir. Islak işlem yapan üniteler genel olarak çevresel kriterler açısından düşük risk potansiyeline sahip olarak kabul edilemez aynı şekilde gelişmekte olan ülkelerde işçi çalıştıran operatörler de sosyal kriterler açısından düşük risk potansiyeline sahip olarak kabul edilemez.

Sorumlu onaylı sertifika verenler sertifikalı firmalar için çalışan gelişmekte olan ülkelerde yer alan ev tabanlı çalışma üniteleri ve mekanik işleme ve imalat üniteleri gibi 10 adetten fazla işçi çalıştırmayan üniteler için yerinde denetim döngüsünden istisnalar yapmaya karar verebilir.

“IWG tarafından yetkilendirmenin temeli “Sertifikasyon Kuruluşları İçin Onay Prosedürü ve Gereklilikler” adlı IWG dokümanına dayalı olarak sertifika verenin bu proses için IWG’nin ana işbirlikçi partneri IOAS veya başka bir tanınmış akreditasyon kuruluşu tarafından akredite edilmesidir .”

Yorumu:

GOTS onaylı bir sertifika veren olarak başvurunun kabulü için ön koşul başvuranın ISO 65 akreditasyonlu olmasıdır.(bölüm 2 Sertifikasyon Kuruluşları İçin Onay Prosedürü ve Gerekliliklere İlişkin İlkeler) IOAS dışında yetkilendirilmiş, GOTS kapsamını akredite etmek için verilen prosedürleri izleyen gerekli yeterlilik ve IWG’ye uygunluğa sahip ulusal ya da uluslararası akreditasyon kuruluşları(IAF üyesi gibi) tanınmış akreditasyon kuruluşları olarak kabul edilmektedir.

4.2 Teknik Kalite Parametrelerinin Test Edilmesi ve Kalıntılar

“Sertifikalı firmaların bu standarda ve özel olarak bölüm 2.4.14(teknik kalite parametreleri) ile 2.4.15 ve 2.4.16(GOTS ürünleri, ek materyaller ve aksesuarlarda kalıntı için limit değerleri)ya uygunluğu garanti etmek için risk değerlendirmesine bağlı olarak test yaptırımları gerekmektedir. Tüm GOTS ürünleri ve bu ürünlerin bileşenleri risk değerlendirmesinde yer almalı ve potansiyel olarak teste tabi tutulmalıdır. Test sıklığı ve numune adedi risk değerlendirmesine bağlı olarak belirlenmelidir”..

Yorumu:

Risk değerlendirme analizinde aşağıdaki faktörler düşünülmelidir;

-kullanılan organik elyafların çeşidi *aynı tip elyafların konvansiyonelinden elde edilmişse pestisit ve potansiyel GM çeşitleri çokça kullanılabilir

-kullanılan ek konvansiyonel elyaf ve aksesuarların çeşidi*doğal elyaflar söz konusu olduğunda pestisit ve potansiyel GM çeşitleri; aksesuarlar ile rejenere ve sentetik elyaflarda ise yasaklı katkı maddeleri çokça kullanılabılır

-(organik) doğal elyaf iddiası*doğal olmayan ikame ürünlerin kullanımı(örneğin, doğal bambu elyafı-bambudan yapılmış suni ipek; keten ve kenevir-sentetik imitasyon elyaflar)

-GOTS ürünleri için kullanılmış onaylı kimyasal girdilerinin çeşidi ve miktarı*bilinen haslık sorunları, aynı konvansiyonel proseste de kullanılan yasaklı maddelere ilaveten problemlili yasaklı girdiler

-işlemede ayırma ölçümleri*ünitede gerçekleştirilen paralel konvansiyonel işlem basamaklarından potansiyel karışma kaynakları

-GOTS ürünlerinin taşıma ve depolaması*karşılaştırılabilir konvansiyonel üretimin taşıma ve depolamasında çokça kullanılan yasaklı maddeler